

نظم و زوال سیاسی

فرانسیس فوکویاما

ترجمہ رحمن قہرمانپور

فهرست

۱	مقدمه
۳۱	بخش اول: دولت
۳۳	فصل ۱- توسعه سیاسی چیست؟
۵۱	فصل ۲- ابعاد توسعه
۶۳	فصل ۳- دیوانسالاری
۷۷	فصل ۴- دولت‌سازی در پروس
۹۱	فصل ۵- فساد
۱۰۵	فصل ۶- زادگاه دموکراسی
۱۱۹	فصل ۷- ایتالیا و معادله کم‌اعتمادی
۱۳۷	فصل ۸- ویژه‌پروری و اصلاحات
۱۴۷	فصل ۹- آمریکا حامی‌پروری را ابداع می‌کند
۱۶۱	فصل ۱۰- پایان نظام تقسیم‌غنائم
۱۷۷	فصل ۱۱- خطوط آهن، جنگل‌ها و دولت‌سازی در آمریکا
۱۹۷	فصل ۱۲- دولت‌سازی
۲۰۹	فصل ۱۳- حکومت خوب، حکومت بد
۲۲۵	بخش دوم: نهادهای بیگانه
۲۲۷	فصل ۱۴- نیجریه

۲۳۷	فصل ۱۵- جغرافیا
۲۵۱	فصل ۱۶- نقره، طلا، شکر
۲۶۷	فصل ۱۷- سگ‌هایی که پارس نکردند
۲۷۹	فصل ۱۸- لوح سفید
۲۹۲	فصل ۱۹- طوفان‌هایی در آفریقا
۳۰۷	فصل ۲۰- حکمرانی غیرمستقیم
۳۲۱	فصل ۲۱- نهادهای بومی یا وارداتی
۳۲۹	فصل ۲۲- زبان مشترک
۳۴۱	فصل ۲۳- دولت‌های قوی آسیایی
۳۵۹	فصل ۲۴- نبرد بر سر قانون در چین
۳۷۵	فصل ۲۵- احیای دولت چینی
۳۹۱	فصل ۲۶- سه منطقه

بخش سوم: دموکراسی

۴۰۳	فصل ۲۷- چرا دموکراسی گسترش یافت
۴۰۵	فصل ۲۸- مسیر طولانی دموکراسی
۴۱۷	فصل ۲۹- از انقلاب‌های ۱۸۴۸ تا بهار عربی
۴۳۳	فصل ۳۰- طبقه متوسط و آینده دموکراسی
۴۴۱	

بخش چهارم: زوال سیاسی

۴۵۷	فصل ۳۱- زوال سیاسی
۴۵۹	فصل ۳۲- دولت احزاب و دادگاه‌ها
۴۷۱	فصل ۳۳- کنگره و ویژه‌پرور شدن مجدد سیاست در آمریکا
۴۸۱	فصل ۳۴- وتوکراسی در آمریکا
۴۹۳	فصل ۳۵- استقلال و فرمان‌بری
۵۱۱	فصل ۳۶- نظم و زوال سیاسی
۵۲۹	

یادداشت‌ها

۵۵۳

مقدمه مترجم

تلاش برای خلاصه‌کردن سخن اصلی کتاب حاضر در دو یا سه جمله کاری است بس دشوار و ای بس ناممکن. خواننده در این کتاب با افکار متعدد و بحث برانگیزی از سوی فرانسیس فوکویاما مواجه می‌شود، نویسنده‌ای که پیشتر کتاب او دربارهٔ لیبرال دموکراسی و پایان تاریخ واکنش‌ها و البته انتقادات زیادی را به همراه داشت. بعد از کتاب مزبور، آنچه در دست دارید مهم‌ترین و البته بحث برانگیزترین اثر فوکویاما است. نظم و زوال سیاسی در زمان انتشار در سال ۲۰۱۴ از جمله کتاب‌های پرفروش در آمریکا بود و هنوز هم در محافل آکادمیک و حتی سیاست‌گذاری دربارهٔ آن گفتگو می‌شود، خاصه آنکه فوکویاما در پایان کتاب حاضر از ظهور مجدد ویژه‌پروری (یا پدرسالاری) در آمریکا اظهار نگرانی می‌کند، چیزی که اندیشمندان دیگر هم از زوایای متفاوت آن را ابراز کرده‌اند. فوکویاما در کتاب حاضر فرض محوری و اصل استاد خود، ساموئل هانتینگتون، را می‌پذیرد که تولید قدرت مقدم بر محدودکردن آن است. ناگفته پیداست که در اینجا تعارض میان توسعهٔ آمرانه و دموکراسی مدنظر قرار دارد، تعارضی که جامعه خود ما هم از سال‌ها پیش با آن درگیر است: آیا توسعهٔ اقتدارگرایانه اولویت دارد یا دموکراسی و محدودکردن قدرت دولت؟ در کشور ما روشنفکران و فعالان سیاسی آزادی‌خواه کم‌وبیش اجماع‌نظر دارند که چون دولت در ایران به لحاظ تاریخی قوی‌تر از جامعه مدنی است، لذا محدودکردن قدرت دولت مطلوب‌تر از توسعهٔ اقتدارگرایانه و آمرانه است. البته بوده‌اند و هستند برخی طرفداران توسعه که از تقدم توسعه (آمرانه) بر محدودکردن قدرت دولت (یا همان دموکراسی) سخن می‌گویند.